

Зацвярджаю
Начальнік аддзела адукацыі
Дзяржынскага райвыканкама
В.І.Матусевіч

Раённая алімпіяда па беларускай мове.

6 клас, 2009 год

Заданне 1. Пазначыць, у якіх раздзелах навукі пра мову вывучаюцца гук, марфема, слова, словазлучэнне, сказ.

Гук - _____

Марфема - _____

Слова - _____

Словазлучэнне - _____

Сказ - _____

Заданне 2. Падкрэсліць гукавыя абрэвіятуры.

ЦУМ, БДУ, ВКЛ, ААН, МУС, СНІД, АТК, МТЗ, ЗАГС, БДТУ, СНД, ЕШКА, МАЗ, Б
АМ, МГЛУ.

Заданне 3. Падкрэсліць зборныя назоўнікі.

Вінегрэт, садавіна, пушніна, лазняк, куп'ё, апілкі, студэнцтва, варэнне, маліннік, асака, калоссе, сыр, бяргенне, валакно, люд, галлё.

Заданне 4. Запісаць лічбы словамі.

3 253 рублямі -

Каля 38 абітурыентаў -

Перад 86 вучнямі -

Каля 42 кніг -

Пад 59 дрэвамі -

Звыш 560 аркушаў -

Заданне 5. Выпісаць асобна з кожнага сказа займеннікі і вызначыць іх разрад.

1. Хто людзям не верыць, той і сабе веры не дасць.

2. Жаласць да самога сябе агарнула Пракопа.

3.Такому чалавеку можна верыць, можна было б і даручыць што-небудзь важнае, неабходнае.

Заданне 6.Некаторыя ўласныя назоўнікі сёння ўжываюцца ў значэнні агульных. Напрыклад: мартэн - печ, у якой атрымліваюць сталь (мартэнаўская печ). Названа іменем французскага мелалурга Мартэна. Патлумачце значэнне і паходжанне слоў мецэнат,фартуна,вулкан. Мецэнат -

Фартуна -

Вулкан -

Заданне 7.Замяніць словазлучэнні адным словам-адпаведнікам.

Наведвальнік тэатра - _____

Наведвальнік магазіна - _____

Наведвальнік паліклінікі - _____

Наведвальнік бібліятэкі - _____

Асоба, якая гуляе ў футбол, - _____

Асоба, якая займаецца барацьбой сумо, - _____

Асоба, якая аб'яўляе і вядзе праграму канцэрта, - _____

Асоба, якая займаецца паслугамі каго-небудзь або чаго-небудзь, - _____

Асоба, якая карыстаецца якім-небудзь абанеентам, - _____

Асоба, якая робіць паездку на грамадскім транспарце, - _____

Заданне 8. Уставіць у прыказкі патрэбныя словы, якія з’яўляюцца назвамі частак маўленчага апарату. Растлумачыць сэнс прыказак.

Чужы кусок дзярэ _____	
_____ да Кіева давядзе.	
У каго згуба, у таго граху поўна _____.	
Не вер _____ - палажы на _____.	
Сказанага слова да _____ _____ не вернеш.	
Казаў бы па-нямецку, дык _____ грэцкі.	

Заданне 9. Са слоў, якія знаходзяцца ў дужках, выберы патрэбнае, каб утварыць словазлучэнне, і падкрэслі яго.

Гартаць(сена, зямлю, часопісы), варочаць (горы, сена, сшыткі), адчыніць (школу, сход, дзверы), адкрыць (канферэнцыю, кнігу, акно), статак (акунёў, сабак, кароў), чарада (людзей, гусей, ваўкоў), табун (тараканаў, курэй, коней), касяк (дарослых, акунёў, грыбоў), гайня (сабак, птушак, змей), неруш (грыбоў, пісьменнікаў, гарадоў).

Заданне 10. Перакласці рускамоўныя словазлучэнні на беларускую мову адным словам.

Пребывание в гостях -

Впасть в детство -

Напиток из берёзового сока -

Детёныш белки -

Католический монастырь -

Потерять сознание -

Гнездо аиста -

Детёныш медведицы - _____